

Motivace a motivátory

NPI

21. 10. 2020

20:00 – 21:00

Pravidla webináře

- vypněte si prosím mikrofony a kamery (ikonky vlevo dole), obojí si budeme zapínat při diskuzích
- otázky pište do chatu, během webináře na všechny nebudu stíhat odpovídat, ale během pauz se na ně určitě podívám

Motto:

**„Nevěřte všemu, co se vám k věření
předkládá: Zkoumejte vše a
přesvědčte se o všem sami!“**

Jan Amos Komenský

Jiří Hruška

lektor, mentor, facilitátor, konzultant, učitel

http://jiri_hruska.sweb.cz

Cíle:

- ❑ analyzovat způsoby motivace
- ❑ rozlišit vnější a vnitřní motivaci
- ❑ popsat, co rozvíjí vnitřní motivaci žáků k učení
- ❑ analyzovat konkrétní kroky směrem k vnitřní motivaci žáků

Co už děláme?

- Napište si sami pro sebe alespoň 5 činností, jak motivujete žáky.
- Chcete-li své nápady sdílet, запиšte je do chatu, nebo je sdělte přímo přes mikrofon

Máme otázky

zamyslete se individuálně, na jaké otázky byste dnes chtěl/a dostat odpověď a zapište je do chatu, nebo je sdělte přímo přes mikrofon

Dvě otázky na úvod

1. **PROČ** je dobré se motivací vůbec zabývat?
2. **JAK** zavádět vnitřní motivaci žáků k učení do praxe školy?

Potřeby žáků

Úkol

1. Přiřadte k sobě výroky tak, jak si myslíte že k sobě patří.
2. Potřeby žáků (**psané tučně**) jsou označeny velkým písmenem, možnosti učitele (*psané kurzívou*) jsou označeny číslem.
3. Přiřadte k sobě písmeno a odpovídající číslo.

A

Žáci potřebují navazovat sociální kontakty.

Učitel zařazuje práce ve skupině, obměňuje složení skupin, zařazuje práce ve dvojicích, diskuse ve skupinách, společné čtení, dbá na pozitivní reakce okolí.

1**B**

Žáci potřebují rozvíjet svoji samostatnost (nezávislost).

Učitel zařazuje práce ve skupině, pozitivně reaguje na jednotlivé žáky a učí je to i navzájem vůči sobě, umožňuje sdílení zkušeností a prezentace získaných dovedností.

2**C**

Žáci potřebují pocit bezpečí.

Učitel zařazuje práce ve skupině, ve dvojicích, diskuse ve skupinách apod.

3**D**

Žáci se potřebují zalíbit ostatním a s ostatními si vytvářet vzájemnou pozitivní sounáležitost.

Učitel nabízí co nejvíce možností na výběr, společně se žáky nastavuje hranice - pravidla, omezení, vodítka, návyky, umožňuje žákům jíst a pít, reguluje okolní teplotu na optimální hranici, zajišťuje bezpečné a podnětné uspořádání pracovního prostoru.

4**E**

Žáci potřebují nalézt místo/skupinu, kam patří.

Učitel nabízí co nejvíce možností na výběr, vědomě učí žáky krokům v procesu rozhodování, jehož logickou součástí musí být důsledek.

5

Správné řešení

A 3

B 5

C 4

D 2

E 1

Potřeby žáků

Žáci potřebují navazovat sociální kontakty.

Učitel zařazuje práce ve skupině, ve dvojicích, diskuse ve skupinách apod.

Žáci potřebují rozvíjet svoji samostatnost (nezávislost).

Učitel nabízí co nejvíce možností na výběr, vědomě učí žáky krokům v procesu rozhodování, jehož logickou součástí musí být důsledek.

Žáci potřebují pocit bezpečí.

Učitel nabízí co nejvíce možností na výběr, společně se žáky nastavuje hranice - pravidla, omezení, vodítka, návyky, umožňuje žákům jíst a pít, reguluje okolní teplotu na optimální hranici, zajišťuje bezpečné a podnětné uspořádání pracovního prostoru.

Žáci se potřebují zalíbit ostatním a s ostatními si vytvářet vzájemnou pozitivní sounáležitost.

Učitel zařazuje práce ve skupině, pozitivně reaguje na jednotlivé žáky a učí je to i navzájem vůči sobě, umožňuje sdílení zkušeností a prezentace získaných dovedností.

Žáci potřebují nalézt místo/skupinu, kam patří.

Učitel zařazuje práce ve skupině, obměňuje složení skupin, zařazuje práce ve dvojicích, diskuse ve skupinách, společné čtení, dbá na pozitivní reakce okolí.

Motivace

Vnější motivace

Odměny

Tresty

Soutěže

Známkování

Vnitřní motivace

Smysluplnost

Svobodná volba

Spolupráce

Zpětná vazba

Smysluplnost

Cesty, které rozvíjejí smysluplnost učení

- třífázový model učení
- badatelsky orientovaná výuka
- skládkankové učení
- modelování
- místně zakotvené učení
- ověřování odhadu
- integrovaná tematická výuka
- projektové vyučování

Svobodná volba

Žáci si mohou vybírat podle

- náročnosti
- tématu
- činnosti
- výstupu
- zveřejňování výstupu
- zájmu
- týmové role
- času

Spolupráce

**„Jak chcete mít ve třídě dobré vztahy,
když ti žáci pořád mezi sebou
soupeří, tedy jdou proti sobě. Já
podporuji žáky ve spolupráci, která
není založená na soupeření, ale na
podpoře, na tom, že jsou spolu. Říká
se tomu filozofie win-win.“**

dětský psycholog Martin Hofman

Proč zavádět práci ve skupinách do vyučovacího procesu?

- Spolupráce rozvíjí vnitřní motivaci pro učení
- Umění spolupracovat patří mezi nejžádanější kompetence na trhu práce
- Učitel zaměstná třídu, žáci samostatně pracují a učitel má volné ruce získávat důkazy o učení vybraných žáků a může jim pak poskytnout zpětnou vazbu.
- Při práci ve skupinách se rozvíjejí i ostatní klíčové kompetence

Jak práce ve skupinách rozvíjí klíčové kompetence?

- **Kompetence k učení**
 - Žáci se mohou učit od sebe navzájem.
- **Kompetence k řešení problémů**
 - Podle povahy úkolu žáci ve skupinách řeší nějaký problém.
- **Kompetence komunikativní**
 - Při práci ve skupinách žáci spolu komunikují.
- **Kompetence personální a sociální**
 - Žáci spolupracují, každý se na řešení podílí.
- **Kompetence občanské**
 - Žáci se demokraticky rozhodují.
- **Kompetence pracovní**
 - Žáci si mezi sebe dělí práci, funguje dělba práce.

Zpětná vazba

Vlastnosti zpětné vazby

- **Popisná** – popisujeme, co máme v evidenci, co vidíme, co slyšíme, ev. co to s námi dělá (emoce)
- **Pozitivní** – říkáme žákovi, co umí a co může udělat pro svůj další posun
- **Průběžná** - okamžitá, rychlá
- **Písemná**

Poskytování zpětné vazby

Není potřeba poskytnout všem žákům zpětnou vazbu na během jedné vyučovací jednotky, ale stačí si předem vybrat, komu učitel poskytne zpětnou vazbu teď, komu příště a komu přes příště, a tak postupně (během měsíce) poskytne zpětnou vazbu všem žákům. Cílem je, aby se žáci naučili poskytovat zpětnou vazbu mezi sebou a sami sobě.

Doporučení

- Omezovat vnější motivaci – odměny, tresty a soupeření
- Známkování provázet zpětnou vazbou, omezovat známkování
- Hledat a realizovat cesty, které podporují smysluplnost
- Umožňovat žákům výběr
- Zavádět práci žáků ve skupinách, učit žáky spolupracovat
- Hodnotit žáky na základě předem daných kritérií

**„Bože, dej mi klidnou mysl, abych
přijal věci, které změnit nemůžu.
Dej mi sílu, abych změnil věci, které
změnit můžu. A dej mi moudrost,
abych rozlišil jedno od druhého.“**

František z Assisi

Děkuji za pozornost!